

עין משפט
נר מצוה

כח א"י מ"י מ"ד מהלכות
סוטה הלכות ד'
בבא בתרא ס"ז הל' טו'
(ב"מ ס"ב מ"ג הל' טוטה)
הל' טו:

תוספות שאנן

שהיו שקרי ונזהרו והאי
דלא ברקיה לה מ"י משום
רשעא בעלמא בא עליה
בדרך ואין המים בודקין
אותה. והש"ך לו ר"ח
חשבונו בצדק ומשני רב
יוסף דאמר וכו' חלה לה.
וה"ה רבא עליה בדרך
החלה ואפילו לרב ששה
חללי עליה ואמר ר' אבהו
וכו' חלה לה ליכא
למיחש שמא בא עליה לא
מיכניס ר' לרבנן דאמר
מוסריה לה שני חלמדי
חכמים שלא בא עליה
רביא למיחש להכי אלא
אפי' לו יהודה דאמר
דאפי' בעלה נאמן עליה
בדרך ליכא למיחש דאמר
בשמיטת שפיר שאני
מניקה מעון שבא עליה
בדרך ואמר כן משק
אותה אלא לאו ש"ס ליכא
למיחש להכי. וזהו דא"כ
לר' שמעון אהא מצינא
לעז על הטורות ששהו
שיאמרו טמאות היו אלא
שבעליהן באו עליהן בדרך
דליכא למיחש דר' שמעון
סבר דכחו דבנות לא
חלינן עדות נמי לא חלינן
דא"כ כיון א' דמקרא נפקא
לן דאין המים עליה בדרך
אישו כשכא עליה בדרך
חלינן ולא פליגי ר' שמעון
אקרא חז"ן משמע לקמן
דמרי' ליה לר' שמעון
והא איכא עדים במדינת
הים ומשני עדות דמדינת
הים לא שכיח ואמאי לא
קאמר עדים במדינת הים
לא מלו אלא ש"ס וסביב
(לה"ה) כיון דחלי בראש
ומה שאמר בעון בני
ובנותיו של אדם אין המים
בודקין הים לא שכיח
ואמאי לא קאמר עדים
במדינת הים. לחוש
שמטותה כדפרי' ועוד
דלקמן אמרי' דאין לו מן
ההורא אלא דברי קבלה
שהתקין ריב"ז מהלכות
ספרי שרבו הנאמין
ומיחש קרא דכדרי קבלה.
רב ששה סבר לא פליגי
רבנן עליה דרבי במטותנה
דכי פליגי רבנן בפנייה שהיא
סחה בנאות מיתה לחוד
אכל במטותנה לא אפליגי
דכל כ"י שוכות חולה
מטותנה היא וזו הואיל
ולא מטותנה לא חלה לה
וכו' אלא שאני' ראויה
ליברק כלל משום עדים.
ורב יוסף סבר ראויה
ליברק משום עדים רק
דהכות חלה לה ואי משום
דלא מטותנה הא מני רבנן
היא דאמר רבנן וכו' וכו'
חולה לה ולא איברי
במטותנה כלל דקשרי' לא
היתה מטותנה. ואילו
שמטותיהן נשרפות מנחת
קאות עשירת האופה
לפני שטורים נשרפות
קמט רבית הרשע:

(א) פ"י ד"ה לקמן דף ד'
ד"ה לא שכיח.
(ב) כהה דל"ל כיון דמסי'
קרא חלינן ומה שאמר ר' יו'
(ג) אל"ל דל"ל וכו' דלא אמר
דלא נפקי לה מ"י משום עדים
במדינת הים ועוד דל"ל כיון דמסי'.

ו:

ב"י קדוש מעיקרא שפיר קדוש משום הכי נשרפת. קשיא כיון דהוא
היה מביא מנחתו עליה אמאי נשרפת מאי שנא מהא דתנן בפרק
ד' (א) במסכת נזיר (דף כד:) האשה שנדרה נזיר והפרישה את
נהמיה נזיר והפיר לה בעלה אם שלו היתה הנהמה תלה ומרעה
נעדר ואם שלה היתה הנהמה תמלא
ממות ואפי' נדעשת הקדש הוה כח
מקדש דק"ל דבעל מינו גיזי ואפי' א
אמר כיון דמשלו היתה תלה ומרעה
נעדר נפקא לחולין ותנן נמי הפס
בפרק בית שמי' (ס"ג דף לז.) מי
שנדר נזיר והלך להביא נהמיה
אם עד שלא נגנזה נהמה נדר הרי
הוא נזיר ואם משנגנזה נהמה נדר
אינו נזיר והכי נמי הו' עדים בעולם
קודם הקדש ולאו אדעתא דהכי הקדש
ועד אמאי נשרפת כיון דק"ל כצ"ל
הלל דאמר בפרק י"ט נחלין (נ"ב דף
קכ.) ובפרק כ"ג נחמס נזיר (דף לז.)
דש' שאלה להקדש למה אינו נשאל
עליה ותלה לחולין: **ד"ב** קדוש
מעיקרא בטעות קדוש. ואין להקשות
והא אשם תלי אפי' דמי קדוש מעיקרא
נעטות קדוש דלא חזי לכפר מידי היכא
דלא טעה ואפי' מנן בפרק נתרם
דכרימות (דף כג.) המביא אשם תלי
ונועד שלא חטא ירעה עד שמתאבד
דאם מפרש הפס טעמא משום דלנו
נוקפו גמר ומקדיש:

גזירה שמה יאמרו מוציאין כבאי
שרת לחולין. ואי תמסא
כל הני דתנן תלה ומרעה נעדר נגזר
שמה יאמרו מוציאין מקדושת הגוף
לחולין מרין התם לא מוכחא מילתא
ולכא היכרא בין קדושת פה לקדושת
הגוף ויאמרו קדושת הפה היא אכל
הכא איכא היכרא בין קדושת הפה
לקדושת כלי שרת ונ"ע בפרק שמי
דמות (מנחות דף ג.) ובפרק המורה
(שם דף עט.):

קרב הקובין ולא הספיק כו'.
נראה דהוא הדין אם קרב
הקומץ וכו' עדים שנטמא דאמר
נמי כיפרה ספיקא דהכי אמר בפרק
נמר' דכרימות (דף כו.) גבי חטאת
העוף הבל על הספק אם (ב) חטאת
אפילו נהגה על הספק באת כיפרה ספיקא:

נמצאו עדים וזממין. נראה (ו) דלקדשה בכלי קלי וקודם קמיא
דלאחר הקמיא איכא איסורא דרצון ונשרפת דמוקמין
נמי התם הדין דמן שנטמא נעדר לה הרי ו תקדש נעדר על שלא
ילדה וצדן הוא דמומרת נהגה ומאי טעמא חקבר מדרבנן:
וההורא ולא שתייה ז' וכו'. מהכא משמע דנעלה מותר
בה לאתא ולא אמרי' יממין עד שלש שנים שמה וכו'
תלה לה דאם היה אסור בה היכי הוה מצינו למיקרי בה ונקמה
ומרעה וז' וכן הראני רבי בירושלמי ונקא האיש מעון (ס) אינה חושש
שמה תלה וכו' ואמאי כמ"ד הזכות חולה ואינה ניכרת:
יש

שיע עליה לעשות שהרי נהכשר קרבה יבא וישקא אותה ומיבדק וכיון
לה עדים שהיא טמאה. אמשיקא קלי קודם הקטרה: **נמצאו עדים** וזממין. עדי
פה ולא קדושת כלי (ו) ואין מועילין בה דנטעות הוה. אלא לא אמרינן משרף מדרבנן כי נמצאו עדים וזממין שמה יאמרו מוציאין מכלי שרת
לחול וס"מ כי קמני נזיר וכו' עדים שהיא טמאה מנחתה נשרפת מדאורייתא קאמר דבת מקדש הוא: **קלא אים** לכו. הכל יודעין שהקדישה
טעות: **כוונתם דרב ששה**. דאין המים נודקין סוטה שיש לה עדים: **ולא מטעמיה**. דועד אין בה דההוא לאו לנפקא סוטה מידרש אלא
לסוטה ודאית נעדר אחר אלא מקרא אחרינא נפקא: **ספורס**. ואם לא נעמאה האשה וטהורה היא ונקמה ומרעה וז' (ומגדריה) והוה ליה למיכתב
ולא לא נעמאה ונקמה וגו' וטהורה היא לדרשא מדרשא מן המים מפני שהיו עדים בטומאתה: **ועהורס**.
ו"ו ימירא למעוטי שחלתה לה וכו' דבהא לא אמר קרא ומרעה וז' ע"ה. ולא הניחא מן המים על ידי שהיה קלקולה
מפורסם לכל שכבר היו טמאות וטמאות בה לדבר בה: **מוזרוס בלגנא**. גשים טוות בלגנא: **וסרינן ורבי שמעון**. דאמר לקמן (כג.) אין
זכות חולה נהי דר"ו לא דרש מיהו יש לה עדים נפקא מקרא קשיא דאתה מוציא שם רע על הטהורות ויאמרו עדים היו להם:

המקנה פרק ראשון סוטה

האומרם טמאה אני. שהדחה לבית דין על קלקולה שהיו מאיימין
עליה כדמני ממני (ס) מקמי דפקדוש. ככלי שרת: **סופוק לחולין**.
עליון שלא היה קדושת הגוף אלא קדושת פה וכל נמנחות נפדות
כל זמן שלא קדשו ככלי (ס): **אלא לכפר דקדוש**. דכלי שרת מקדשין
את הראוי להם שלא ללאת עוד
לחולין דתנן כל הנוגע בהם יקדש
וליקרב אינה ראוי שהרי אינה בלתי
אלא להזכיר עונה של ו' שמדקדק והרי
היא דדוקה ועומדת ולנדבה נמי לא
חזיא להקריבה דמנחת שטורים אינה
כשירה אלא לטוטה ולעומר: **אי**
אמרם בשלמא מים בודקין אוסר.
אם שמה עד שלא נזאו עדים אלא
בשעה שנימנה כלי ראוי היתה לכלי
שרת דההיא שעתא בת מיקדשא
ומיקרב היא מספק כשאר מנחת סוטה
הילכך כי קדש כלי שפיר קדש ומשום
הכי כי אלו עדים איפסלא מהקריבה
מכאן ולהבא ולא נפקא לחולין ונשרפת:
אלא אי אמרם אין המים בודקין אוסר.
הואיל ולא יבדק עומדת ולא ראוי
היא למנחה: **סינלי מילתא למפרע**.
דלא היתה ראוי לכלי ואין כלי שרת
מקדשין אלא הראוי להם כדאמר
בזבחים (דף סו.) **סופוק לחולין**.
נלא פדיון שקדושת פה עלה וקדושת
כלי שלה הכל בטעות שהיינו סבורים
שהיא טעונה מנחה ואיני כן והקדש
טעות אינו הקדש (ס) **שנינא כעורה**.
לאחר שקדשה בכלי ועל זנות זה בלא
עדים ולא על טומאה של סמירה
ראשונה הילכך כי קדשה בכלי בת
מקדש ומקרב הוא דלא הוה לה
עדים: **שנלרס נלקינה**. והימחשה
והלכה ויחמשה: **דלטו פריי כעורה**
כניסא. של ראשה תליס לה שלא
תשטט מידם: **לעולס כדאמרין**
מעיקרא. כדכיה סלקא דעמיה
כרישא שעל טומאת סמירה ראשונה
נזאו ואפילו הכי לא קשיא לרז שמה
דהא דקאמר דכיון דלא חזיא לקדוש
מיפוק לחולין אין הכי נמי מדאורייתא
יאכת לחולין ומדרבנן היא נשרפת לפי
שאין הכל נקיאין בלגנות לידע שנשדל

שהיו לה עדים לא היתה ראוי לקדש ואחו לממר מוציאין דבר שקדוש
ככלי שרת לחולין: **הרי היא ככל המנחות**. שנטמאו עד שלא קדשו
ככלי ותפדה ויביא דמיה את המנחה: **קדש הקומץ**. שקמחה ותנן
הקומץ ככלי שרת קדש בקדושת קומץ שהמנחה טעונה ארבע עבודות
נגד ארבע עבודות של דם וזבחים קמיא מתוך כלי שרת כנגד שמיטה
שהקבין של כלי שרת מקדש את הדם וממין כלי להקדיש הקומץ כנגד
שרת שני כנגד קבלת דם הולכה כנגד הולכה והקטרת הקומץ כנגד
זריקת הדם: **שםס הוא**. וסוד אינה שומה דאמאן בעינן למשרייה:
הרי היא ככל המנחות. שארע כהן פסול בין קמיא להקטרה ומישרף
למטה: **ולא הספיק**. כהן לאכול את השירים: **כיפרס**. מנחה זו את
ספיקא. האי כפרה לאו כפרת עון הוא ולא הזכרת עון אלא כפרה
הראויה לה קאמרין שעשתה מנחה זו בשעת הקטרת קומלה כל מה
שהיה קדשה קרבה שיריה נלכאין כל זמן שלא אירע כהן פסול בגופו: **כאו**
עדי סמירה שעל ידיה בזה לכן: **מנחתה חולין**. לא קדושת
פה ולא קדושת כלי (ו) ואין מועילין בה דנטעות הוה. אלא לא אמרינן משרף מדרבנן כי נמצאו עדים וזממין שמה יאמרו מוציאין מכלי שרת
לחול וס"מ כי קמני נזיר וכו' עדים שהיא טמאה מנחתה נשרפת מדאורייתא קאמר דבת מקדש הוא: **קלא אים** לכו. הכל יודעין שהקדישה
טעות: **כוונתם דרב ששה**. דאין המים נודקין סוטה שיש לה עדים: **ולא מטעמיה**. דועד אין בה דההוא לאו לנפקא סוטה מידרש אלא
לסוטה ודאית נעדר אחר אלא מקרא אחרינא נפקא: **ספורס**. ואם לא נעמאה האשה וטהורה היא ונקמה ומרעה וז' (ומגדריה) והוה ליה למיכתב
ולא לא נעמאה ונקמה וגו' וטהורה היא לדרשא מדרשא מן המים מפני שהיו עדים בטומאתה: **ועהורס**.
ו"ו ימירא למעוטי שחלתה לה וכו' דבהא לא אמר קרא ומרעה וז' ע"ה. ולא הניחא מן המים על ידי שהיה קלקולה
מפורסם לכל שכבר היו טמאות וטמאות בה לדבר בה: **מוזרוס בלגנא**. גשים טוות בלגנא: **וסרינן ורבי שמעון**. דאמר לקמן (כג.) אין
זכות חולה נהי דר"ו לא דרש מיהו יש לה עדים נפקא מקרא קשיא דאתה מוציא שם רע על הטהורות ויאמרו עדים היו להם:

לא

מסורת הש"ס

(א) לקמן כג.
(ב) כרימות כד.
(ג) נחמיות לקמן כ.
(ד) דומה וס' מנחת ספריס על
מלה וז' (ד) וס' מנחות
ספריין י'. ד"ה ור"ש.
(ה) לקמן (ג.) (ו) מנחות ק.
(ז) ונחמיות ס'. פו.
(ח) (פרק כג.) (ט) ג' רש"ה
מנחתה כה דנעטות ס'.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כי וס'
דמסכת נזיר וס' את
במנחת ואח"כ היסור לה
נפלה: (ב) בא"ד לנכח
במנחת ומנחת שנגנזה
אם עד שלא וס' והבא
נזיר: (ג) ד"ה קרב וס'
הכל על הספק אם
משמלקה נדע לה
שלא ילדה אסורה וס'
לחל מתחלת ספירה
ספיקא והלכה לה
נזיר: (ד) ד"ה מנחת וס'
מנחת דקאי אקדשה בכלי
ויקדש וס' דתנן אם
תשמלקה: (ה) ד"ה
וההורא וס' אינו מושג:

גליון הש"ס

נ"ה קדש הקומץ וכו'. פ"י
לקמן דף כג ע"ב מדיה
אלו: תוס' ד"ה כי קדוש
בו' ועוד בו' עיין מלית
פ"ה ה"ד מהל' משריין:

מוסף רש"י

הרי היא ככל המנחות.
שנטמאו עד שלא קדשה
ככלי. והפדה. ותלה לחולין
ומהמנחת יקנה אחרת.
והשרף. שקדשה קדושת
הגוף ואינה יולאה עד
לחולין (ויקרא כג.). נמצאו
עדים וזממין. אומן
שאמרי שנטמאה עס האיש
(בדרימות כד.).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones